

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS
Minister MZS

Deadline: 29-03-2021

Ministerie van
Volksgezondheid, Welzijn
en Sport
Internationale Zaken

Ontworpen door
5.1.2e 5.1.2e 16.1.2e 5.1.2e)

5.1.2e

Datum Document
2021-03-29

Kenmerk/
5.1.2e

Bijlage(n)
- Draft Joint Statement
VS
- Draft Joint Statement
EU

nota

ter beslissing: EU en VS verklaring inzake WHO rapport aangaande de studie naar de oorsprong van SARS-CoV-2

1 Aanleiding voor deze nota

- Op dinsdag 30 maart 14:30 CET presenteert de WHO haar missierapport inzake de studie naar de oorsprong van SARS-CoV-2. Het rapport is onder embargo uitgekomen op zondag 28 maart jl.
- In reactie op rapport hebben de EU en de VS verklaringen opgesteld. VS heeft aan NL (en andere landen) gevraagd steun voor hun statement uit te spreken voor dinsdag 30 maart 17:00 CET.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- Uw akkoord om de EU verklaring te steunen. EU heeft consensus over eigen statement, maar LS geven definitief akkoord pas na publicatie akkoord.
- Uw akkoord om de VS verklaring niet te steunen. Aan uw collega-ministers Blok en Kaag wordt een gelijkloidend advies per memo gegeven. In geval van verschil van inzicht kunt u, desgewenst, met hen kortsluiten.

3 Samenvatting en conclusies rapport

- De Origins Mission Report beschrijft een breed scala aan onderzoeken die zijn uitgevoerd voor, en tijdens de missie naar China van januari jl. Het rapport vindt geen 'smoking gun': de oorsprong van het virus is (nog) niet gevonden.
- Een viertal hypothesen van de oorsprong van het virus zijn gekwalificeerd in het rapport, te weten (hierna volgt een citaat):
 1. *direct zoonotic spillover is considered to be a possible-to-likely pathway;*
 2. *introduction through an intermediate host is considered to be a likely to very likely pathway;*

3. *introduction through cold/ food chain products is considered a possible pathway;*
4. *introduction through a laboratory incident was considered to be an extremely unlikely pathway.*

- Er wordt in het rapport vooruitgeblekt met aanbevelingen van vervolgstudies die meer informatie kunnen verschaffen. Het is dan ook van belang dat er een vorm wordt gevonden om dit soort wetenschappelijke onderzoeksmissies naar uitbraken goed uit te kunnen voeren: snel, transparant, en onafhankelijk. Een dergelijk instrument ontbreekt nog in de International Health Regulations. Mogelijk zal tijdens de WHO World Health Assembly (24 mei a.s.) het rapport op de agenda staan.

EU statement

- Onderstreept het belang van dit onderzoek en het vervolg daarvan
- Benoemt zorgen over vertraging missie en beschikbaarheid van sommige data

Ministerie van
Volksgezondheid, Welzijn en
Sport
Internationale Zaken

Kenmerk
1850837-220289-IZ

5.1.2a

5.1.2a

4 Draagvlak politiek

- De gewijzigde motie Omtzigt/Bouali van 19 mei jl. verzocht de regering te "bevorderen dat de Europese Raad een gezamenlijk standpunt inneemt dat China volledige medewerking dient te verlenen aan internationaal en onafhankelijk onderzoek naar de oorsprong van COVID19 en dat zij tevens op verzoekt toegang dient te verlenen aan WHO functionarissen".
- De kabinetsreactie was "Het kabinet komt ook graag terug op de gewijzigde motie 2020D19248 van de leden Omtzigt en Bouali over een grondig internationaal en onafhankelijk onderzoek naar COVID19 op redelijk korte termijn. Het kabinet steunt deze wens naar een breed onderzoek naar de oorsprong van en de respons op COVID-19 en heeft hiertoe in EU verband steun gezocht. Tijdens de World Health Assembly, de jaarvergadering van de WHO, is met brede steun - ook van China - een resolutie aangenomen, die oproept tot een onafhankelijke evaluatie

op het eerste gepaste moment. Deze resolutie was een initiatief van de EU en is in lijn met het standaard beleid van de WHO aangaande gezondheids crises.”

- FRA lobby't tegen steun voor de VS verklaring omwille van strategische autonomie EU

Ministerie van
Volksgezondheid, Welzijn en
Sport
Internationale Zaken

Kenmerk
1850837-220289-IZ

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

- Er wordt verwacht dat er aanzienlijke publiciteit zal zijn over het rapport, zoals ook de herhaaldelijke uitstel van de missie naar China, en de missie zelf, veel media-aandacht kreeg. Op maandag 29 maart is de draft report gelekt is er berichtgeving in de media, waaronder NOS.
- Na de WHO briefing over de Origins Mission zullen de statements wellicht voor verdere publiciteit kunnen zorgen door de verwachte kritische toon in de VS statement.
- Communicatie-afdelingen VWS en BZ bereiden woordvoeringslijnen voor.

6 Financiële en personele gevolgen

nvt

7 Juridische aspecten en haalbaarheid

nvt

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Afstemming heeft plaatsgevonden met BZ (inhoudelijke strekking memo ligt tevens voor aan ministers Blok en Kaag), de posten in Geneve, Beijing, en Washington. Ook is de Nederlandse expert 5.1.2e geraadpleegd, zowel tijdens een debriefing op 17 februari, alsook op 29 maart.

9 Gevolgen administratieve lasten

nvt

10. Toezeggingen

nvt

11. Fraudetoets

nvt

5.1.2e 5.1.2e 2e 5.1.2e 5.1.2e)